

De gewestelijke zwerfvuilbelasting – FAQ

In 2026 zullen de drie gewesten een zwerfvuilbelasting invoeren voor producenten die bepaalde eenmalige verpakkingen op de Belgische markt brengen. Zal ook jouw bedrijf die belasting moeten betalen? En hoe zal die belasting precies geïnd worden? We zetten wat we vandaag al weten op een rijtje.

Welke verpakkingen en producten vallen onder de nieuwe zwerfvuilbelasting?

Volgens de meest recente interregionale ontwerptekst zou de zwerfvuilbelasting gelden voor de volgende productgroepen:

Eenmalige plastic verpakkingen voor voeding en dranken, waaronder:

- Bekers voor dranken, inclusief deksels en doppen
- Voedselcontainers, onder meer voor fastfood, take-awaymaaltijden, ijs en salades
- Flesjes voor dranken
- Lichte plastic draagtassen
- Flexibele verpakkingen zoals zakjes voor snoep, chips, broodjes, ...

Andere eenmalige verpakkingen:

- Drankblikjes
- Sigarettenverpakkingen

Wegwerpproducten zoals:

- Tabaksproducten met filters (waaronder sigarettenpeuken)
- Vochtige doekjes
- Ballonnen
- Kauwgom

Hoeveel zullen producenten moeten betalen?

De zwerfvuilbelasting zal voor de verpakkingen in totaal 102 miljoen euro bedragen voor 2026.

Hieronder vind je een overzicht van de totale zwerfvuilbelasting (verpakking en niet-verpakking) en de verdeling over de verschillende sectoren en Gewesten.

Sector/product	Vlaanderen	Brussel	Wallonië	Totaal
Tabaksproducten	24.386.720,09	1.752.0164,14	12.084.250,86	53.991.135,09
Vochtige doekjes	1.057.988,41	760.091,29	524.290,72	2.342.340,42
Ballonnen	66.998,50	48.133,48	33.199,29	148.331,27
Kauwgom	Actieprogramma 3,5 miljoen, gespreid over 5 jaren (va. 2026)			
Verpakkingen	46.033.606,61	33.071.946,73	22.810.812,29	101.916.395,63

Deze bedragen worden periodiek herbekeken door de Gewesten en jaarlijks geïndexeerd. Daarnaast kunnen ze ook nog wijzigen wanneer het toepassingsgebied wijzigt (scope van betrokken producten die wordt aangepast). De bedragen moeten worden gestort op rekeningen van de Gewesten. Zij bepalen de verdere verdeling naar de lokale besturen en een aantal andere overheidsorganisaties zoals AWV, VMM, ...

Waarvoor zal de belasting gebruikt worden?

De Europese Single Use Plastics richtlijn stelt dat producenten van bepaalde plastic producten en verpakkingen verantwoordelijk worden voor de kosten voor het opruimen en beheren van het zwerfvuil dat ze veroorzaken, met inbegrip van sensibilisering, meer bepaald:

- Opruimen, vervoer en verwerking van zwerfvuil
- Inzamelen van afval uit de openbare vuilnisbakken, inclusief kosten voor de aankoop en onderhoud van de infrastructuur, en het vervoer en de verwerking van het afval
- Bewustmaking en sensibilisering van burgers
- Verzamelen en rapporteren van gegevens
- Algemene kosten van het zwerfvuilbeleid

Hoeveel zal mijn bedrijf moeten betalen?

Via het rapport MFRM08 Zwerfvuil Bijdrage Simulatie in MyFost kan je vandaag al een inschatting maken van de belasting die jouw bedrijf zal moeten betalen. Let wel: dit bedrag is louter indicatief en is uitsluitend gebaseerd op de momenteel beschikbare informatie. Het is geen definitief bedrag. Een definitieve berekening kan pas worden gemaakt wanneer alle voorwaarden bekend en gevalideerd zijn.

Hoe wordt de bijdrage voor mijn bedrijf berekend?

Het is onze bedoeling om de zwerfvuilbelasting die aan Fost Plus wordt opgelegd, zo correct mogelijk toe te wijzen aan de verschillende verantwoordelijke producenten. Op basis van de beschikbare informatie en in overleg met de Taskforce Zwerfvuil en Groene Punt is er een eerste allocatiemodel opgemaakt, dat de basis vormt voor de inschatting die je in MyFost kan raadplegen.

Dit model houdt rekening met de mate waarin bepaalde producten in het zwerfvuil aanwezig zijn. Dit aandeel is bepaald op basis van beschikbare samenstellingsstudies van het Vlaamse en Waalse Gewest. Die houden rekening met een aandeel in stuks, gewicht en volume van de producten in het zwerfvuil. Op basis daarvan werden drie categorieën bepaald – low, medium en high. Vervolgens bepaalden we een tarief per materiaal en per kg.

Wanneer en hoe zal ik de belasting moeten betalen?

Op basis van de meest recente informatie zal Fost Plus in april 2026 een voorafbetaling op de belasting voor het jaar 2026 moeten uitvoeren. Het zou gaan om 50% van het totale jaarlijkse bedrag van 102 miljoen euro. In april 2027 zal Fost Plus het resterende bedrag voor 2026 moeten betalen, samen met een voorschot van 50% op het bedrag voor 2027.

We onderzoeken momenteel hoe we dit voorschot in de loop van 2026 kunnen doorrekenen naar de betrokken leden.

Moet ik een nieuwe overeenkomst tekenen met Fost Plus?

Voor het luikje verpakkingen hebben de betrokken bedrijven in principe de keuze om deze nieuwe verplichting individueel in te vullen (door de zwerfvuilbelasting rechtstreeks aan de gewesten te betalen) of collectief via Fost Plus. In de loop van 2026 – eens alle modaliteiten bekend zijn – zullen we hierover verder communiceren.

DISCLAIMER

Alle handelingen en communicatie – inclusief deze communicatie – die uitgaan en zullen uitgaan van Fost Plus in verband met de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor bepaalde afvalstromen en zwerfvuil, moeten steeds worden begrepen onder voorbehoud van alle rechten en zonder enige nadelige erkenning.